

BORSSZEM JANKÓ



Haynald Lajos.

Hiába, végre is addig addig sötétedik, míg egyszer csak kihaynalodik, s az emberek belátják, hányadán vannak. Hogy akkorra majd Kolocsát Kolonicsának fogják hívni, azért nem a diplomatikuss érsek fogja vakarni a füle tövét.

De ilyenek az emberek! Csinálnak egyszerre nagy clamantest, hogy Haynald pártolja a jezsuitákat. Mért ne pártolná? Hiszen ha maga is oly kitanult jezsuita nem lett volna, soha sem volna most annyi elveszteni való népszerűsége, hogy pártolhassa a jezsuitákat.

B. J.

Jókai Mór

a bécsi arzenálban.

Két dolog van, a mi nem költői. A fegyver meg a pénz. Az elsőnek az a haszna sincs, hogy a kiadók „vorschieszolhatnák” vele az utóbbit. (Német viczeket kell gyártanom, hogy itt is megértssenek!)

Pedig be nagyszerű egy épület! Egészen vörös, mintha a „véres kenyér”-ből gyurta volna egy szegedi rab kenyérszobrász. Ablak van rajta annyi, mint gomb volt 61-diki atillámon. Kapuja oly nagy, hogy vizilovat kellene bele állítani portásnak. Kéményei akkora füstöt okádnak, hogy megérne benne egy szent-istván-torony-nyi sonka.

Nem épület ez, hanem város, melyben emberek helyett fegyverek születnek. Tetőtől talpig fölfegyverkezett fegyverek. Ime, ily környezetbe helyzi a közönséges kormány a becsületes ellenzéki képviselőt, hogy rá ijesszen. Pedig mi borzasztó államveszélyes dolgot akartam hát elkövetni? Föl akartam tán forgatni a monarchiát? Debogy; csak regénytanulmányt akartam csinálni, és még ezen ártatlan foglalkozást is csak szuronyok és ágyuk közt végezhettem.

Kértem, mutassanak meg mindent. Még is mutattak mindent, hogy megtántorítsák ellenzéki meggyőződéseimet.

Bevezettek a kápolnába. Ime, ily ármányos módon hamisítják itt a történelmet. Mert világos, hogy itt kápolnát csak a kápolnai csata emlékére építhettek. Ők tehát saját győzelmöknek kürtölik a mienket s még emlékekkel merik dicsőíteni.

Azután a Ruhmeshallét mutatták meg. Reményilem jamaikai rum-raktárt értenek alatta. Vannak benne történelmi festmények, melyek a trigonometrián alapulnak, mert

tele vannak háromszögű kalapokkal. Még a zentai csata is ott van, mely győzelmet pedig a törököknek köszönheti az osztrák sereg, mert ha török nincs, kit győzhet ott le? A lépcsőn igen sok katonai szobor van, köztük Schlick is, hihetőleg a Schlick-féle öntödéből.

Elmélyedve léptem a fegyvermuzeumba. Oly benyomást éreztem itt, mintha a Vértesben utaznám. Egek ura, mennyi vért! Láttam fővezéreket, hercegeket, lovagokat kitömve pánczéljokban izzadni. Láttam azon lánczot, melylyel egykor a Dunát elzárták a törökök előtt. Egek, mekkora óra kellene ehhez a lánczhoz! És ehhez az órához mekkora mellényzseb! És ehhez a zsebhez mekkora mellény! És ehhez a mellényhez mekkora ember! Hajh, ha én olyan nagy ember volnék, hogy ekkora órát kellene viselnem! Nagy Sándor, Nagy Frigyes, Nagy Otto, Nagy Kristóf, már van a történelemben, — volna akkor Nagy Mór is, és Karl Braun „Tokkáj und Jokkáj”-jának második kiadását folióban kellene nyomtatni.

De hisz én siettem nézni, hogyan csinálják a fegyvert!

Láttam ágyut önteni s az ágyuöntést hamar el is tanultam. Mihelyt meg van öntve, megsztergályozzák mint a spiczlit, — értem: a szivarspiczlit. Azután megvan. No, hisz majd eligazgatom én annak idején azt a nem közös ágyuöntődét!

Puskát csinálni már nehezebb. Öt percznél tovább kellett nézmem, hogy rájőjek a csinyjára. De azután minden világos volt előttem; a „jövő század regényében” megírom majd az egészet. A hetedik kötet intrigansa egy fiatal nőstény puská lesz, persze Wörndl rendszerű hátultöltő. A puská alkatrészeit mind külön gyártják. Mélyen meg voltam hatva, midőn egy nagy műhelybe belépve, százhangú kukorikolás üdvözölt. A puská-kakasokat kovácsolták ott, ezek Kakas Mártont éljenezték meg a maguk módja szerint. Lám, mily diadalokat arattatok én a magyar irodalommal a külföldön!

A fanemük készítésére külön asztalos- és esztergályosműhelyek vannak. Az ezerkaru gépek itt csak ugy markolásznak a kemény fában. Bú fogott el, midőn láttam, miképen forgácsolják itt el a hon erdőségeit!

Mikor a puskák világából kiléptem, annyira el voltam telve velök, hogy szinte elsültem s ha azon perczben nevetem kérdik tőlem, bizonyosan azt mondom, hogy: Puscariu.

És csakugyan a puská nagy anabaptista! Országokat keresztel az ujra. Meyerbeer, fájdalom, nem ő róla irta még „prófétá”-ját, de az mit sem tesz, majd megírom én azt a „jövő század regényében,” melynek egy kötete egészen kótára lesz fejtve és minden kótá egy kis puská lesz. E kötetet persze elolvasni nehéz lesz, azt majd egy honvédezred fogja mindig a Rákoson . . . kilőni.

„Itt a percz, hogy mutatkozzunk! Tehát — bujjunk el!”

A Deákpart.

Az ur és az ő kutyája.



T—a K. (A spiczliből ordássá vált „ves:ett ebes“ kutyához.) Helyes volt a marás!



VUKOVICS.

Tiétek volt mig élt Sebő,
Nekünk — mióta nincs — seb ő.
Ily lelkekben a balpárt ugy se bő;
Ambiciótoknak zseb más, zseb ő.

A jövő század országgyűlési tudósítása.

(1972-ből.)

— From our own Jókai Mór —

Elnök. Tisztelt gazemberek! (*Derűtség.*) Napirendre ki van tűzve a belügyi költségvetés.

Szilaj Balambér (*ell nézki képviselő.*) Mielőtt a szőnyegen forgó költségvetéshez érdemleg szólának, kegyeletes érzellemmel áldozok dicső elődünknek Csernátóninak, kinek bátor kezdeményezése a szólásszabadságot e földön megalapította. Azóta szerencsésen lehullottak azon előítéletek, melyeket együgyű őseink hajdan tisztességtudásnak neveztek. Ma már szerencsésen oda jutottunk, hogy azok a kényeskedő, magukat tisztességes elemeknek nevező osztályok a politikai térről visszavonulván, az uralom ami kezünkbe jutott. (*Éljen!*) Ma már bátran kimondhatjuk, hogy péld. a belügyér Budgethy Optimus ur igénytelen nézetünk szerint, nem egyéb hitvány, alávaló pimasz fráternél. (*Balról derűtség.*) Be fogom binyitani! (*Balról: nem kell!*) Ne tessék tőle tartani, nem is adatokkal támogatom szerény nézetemet, mert azok kezeim között nincsenek. — Mit látok? A belügyminiszter ur még orrát fintorítja? I-méltan, hogy én őt egy minden tisztességből kivetkőzött, nyomorult kőficznak tartom s azért köl-égvetése ellen szavazok. (*Budgethy miniszter int a szónoknak, ez kimegy a folyosóra, ott becsületbiróságot állítanak össze, mely kijelenti, hogy Szilaj kijelentése nem személyes sértés, hanem csak elvont, általánosságban tartott elvi vélemény. Azért felelettel senkinek sem tartozik, különben is ez az ujabh parlamenti hangnak csak szerény utánzása lévén.*)

Véress András (*kormánypárti.*) Tárgyilagosan kívánok az előtűnt fekvő költ-égvetéshez szólni s ennél fogva hallgatással mellőzöm igen tisztelt előttem szólott alávaló képviselő urnak jellemtelen szavait. Ha e számon végig tekintünk, azon meggyőződésre kell jönnünk, miszerint Baromváry tisztelt ellenzéki rongy képviselő ur tolvajsággal vádolható. (*Baromváry nevet.*) Tudomásomra jutott ugyanis, hogy államférfiai pályáját mint csirkefogó kezdte . . .

Baromváry. Személyes kérdésben akarok szót. Nem tagadom, hogy ifju koromban csirkét hódítottam, hanem az csekélység, mert összesen csak négyszer voltam be-

csukva. (*Balról: éljen!*) Mióta az u. n. tisztességes elemek a közpályáról visszavonultak, mert nevetséges érzékenységükkel a parlamenti modort nem tudták eltérni — (*Szeggyen, gyalázat!*) — azóta a választók nézetei megváltoztak és bizony mondom, a mai felvilágosult században csak az érzelmeire vannak tekintettel és nem vizsgálják a mul-
tat; mert ha ezt tennék, ugyan hogyan juthatott volna a miniszteri padokra oly ember, ki az alföldön min' zsványfőnök szerezte összes vagyonát? (*A miniszterelnök felkel és az ellenzéki szónokot nyakon vágja. Baromváry kijelenti, hogy érti a tréfát, ha jó, s leül.*)

Véress András. Folytatom szónoklatomat. Baromváry mellett ül egy kiválóképen ocsmány akasztófáraló: Szentpimasz Alfiéd . . .

Elnök. Felszólítom a t. szónok urat, méltóztatassék Szentpimasz képviselő ur ellen használt s kissé homályos epithetont bővebben kimagyarázni, mert az „ocsmány“ szó olyan a mult századra emlékeztető kétes értelmű kifejezés, sőt tán némi tekintetben hizelgő is, amilyennel mai nap-ság már csak tányérnyalók élnek s amely ellen, ha csakugyan így volt érve, tiltakoznom kell.

Véress András. Ha magyarázatát kívánja az igen tisztelt elnök ur szavaimnak, szívesen szolgálok vele. Én tehát egyszerűen azon urat hunczfutnak nevezem. Hunczfutnak oly értelemben, mint a milyenben a tolvajt és bankócsinálót szokták venni. (*Már ez más! Helyes!*) Ezen silány, elvtelen hunczfut, névszerint Szentpimasz Gábor ur, tegnap este három ezüst kanalat lopott a „nemzeti szállodában.“ Sajnos, tisztelt lóköők és zsebmetszők! hogy ily élhétetlen ember furakodik közénk. Három kanalat lopni, hármat! Gyalázat! mikor az egész bestekket vihette volna el. S az ily ellenzék meri magát kormányképesnek tartani . . . (*Jobbról általános méltatlankodás.*)

Szentpimasz Gábor. Visszautasítom a vádat! Én csak azért loptam három kanalat s kapattam rajta magamat, hogy csődületet idézzek elő és tisztelt elvtársam Orvady Gergely háborítlanul metszhessen zsebeket. (*Balról lelkes éljen!*) Csak kell valami mátyriummal a nemzet elé állni! (*Igaz!*)

Elnök. De tán nem is tartozik szorosán a tárgyhoz szónok ur fejtegetése.

Véress András. Csak tessék lesni, „mi jön ki belőle.“ A belügvr aljasnak neveztetett e házban, s ugyan mért? Mert őt hó alatt csak 10 milliót tudott zsebelni. Az ily miniszter nem kormányképes s én indítványozom, tagadjuk meg a költségvetést! (*Megtörténik. A többség is megtagadja s a miniszter leköszön. Gyűlés végeztével két képviselő pofozkodik, ami nagy derűtséget okoz.*)

[Igy lesz ez 100 év múlva, ha akkor ugyan még lesz parlamentünk.]

Olaszországból.

A mi apánkat a római pincérek tiszteletbeli „főkellnernek“ választották. Egek, eszerint ami papánk „garçon!“

Menotti és Ricciotti.

Uj házasság.



Herr von Ofner. Alsdenn Fräul'n, mir sollen uns heirad'n. Mátyar emper hat kurás! Ich liebe Sie! Fräulein Pestella. Eh schon wissen, kraupetes Bubi. Jessas, an ungrische Eh! Und alles wegen die talketen Schnrnalisten.

Herr von Ofner. Píszom, píszom! Muszáju lenni hószafigás! Tudja kisaszon mótyarul?

Fräulein Pestella. Tudom.

Herr von Ofner. Látok.

Az ideális minister.

(Csernátoni szerint.)

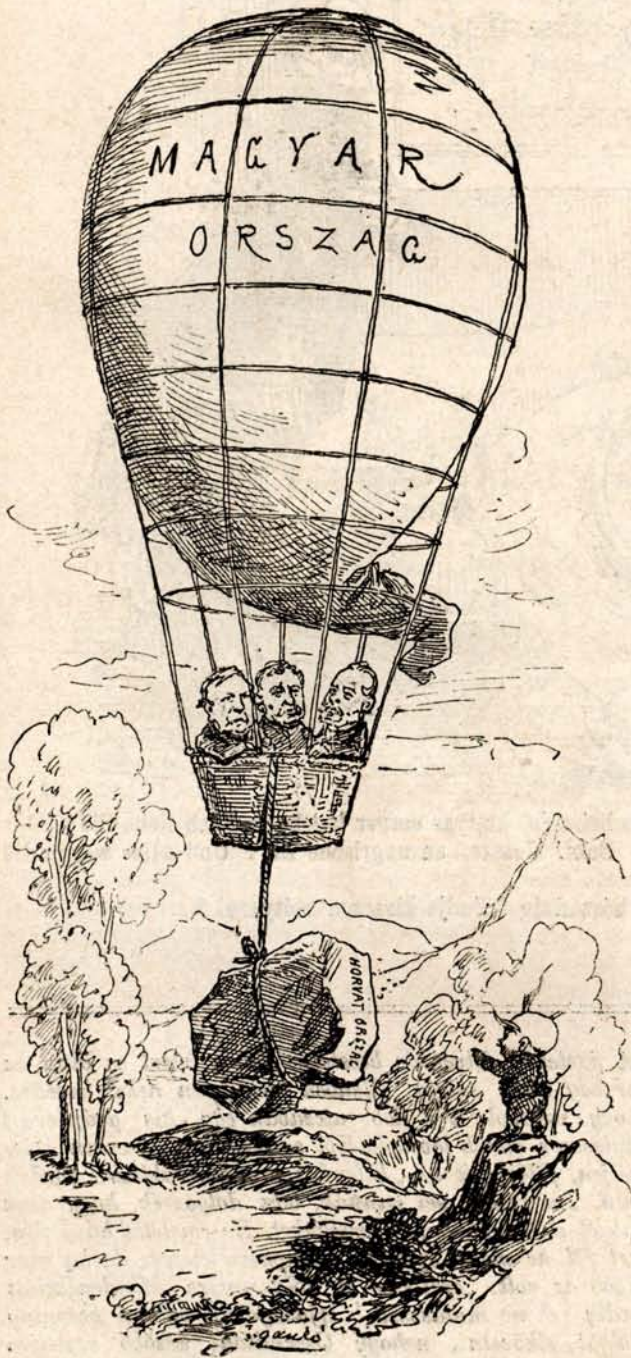
Az ideális minister soha sem mosdik, a mi pazarlás volna, mert a víz neki ivásra kell; tisztasági szempontból ő csak légfürdőt vesz. Hasonlóképp a fésülködést is mellőzi, mindig arra várván, hogy Csernátoni czibálja meg üstökét. Bajuszkenőt használnia nem szabad, mert egy miniszternek immorális dolog „kenni.” Ha a házban megjelenik, zsebéből mindig egy kistfi vége kandikáljon ki, mert nem illik neki jóllakottnak látszani, midőn az ország szükölködik. Kezet adnia és bucsut vennie senkinek és senkitől nem szabad, mert az adás-vevés nem miniszterhez illő dolog. Ha valaki azt mondja 3 órakor: „nini, már 2 $\frac{1}{2}$ óra,” neki nem szabad, azt mondania hogy, „nem 2 $\frac{1}{2}$, hanem 3,” mert ez licitálás, a mi az ő becsületével össze nem fér.

A fizetését fölvennie becstelen dolog, mert ez által az ország vérért szívja, ellenben meg van neki engedve, hogy valahol a 3 dob utcában egy kis grájzlerájt nyisson s ennek jövedelméből szépen szerényecskén éldegéljen, fölőselegét az „Ellenőr” prenumerálására fordítván. Ha részvényei vannak, oda dolgozzék, hogy azok minél előbb elveszítsék értéküket. Ha emeletes háza van, azt föl ne merje építtetni háromemeletesre, de ha már előbb az volt, „építtesse le” földszintire. Mindenekelőtt pedig el ne mulasztja, ifjuságában valami ocsmány dolgot elkövetni, nehogy Csernátoni később resteljen vele szóba állani.

Berlinből.

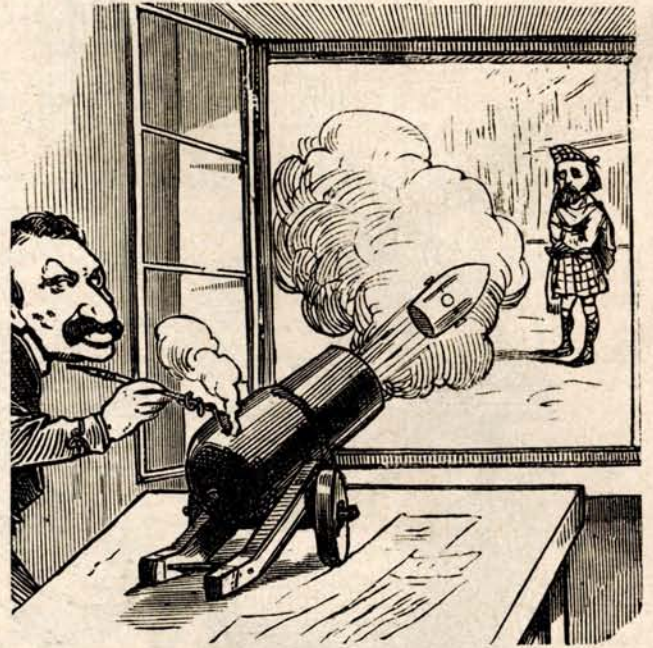
A mi államunk igazán „Jottal” küzd: Jézuitákkal és Junkerekkel.

Politikai fizika.



B. J. Ezt a kölönczöt itt alant tessenek levágni s aztán meglássák, jobban fog emelkedni a léghajó!

A gyöngéd tüzér.

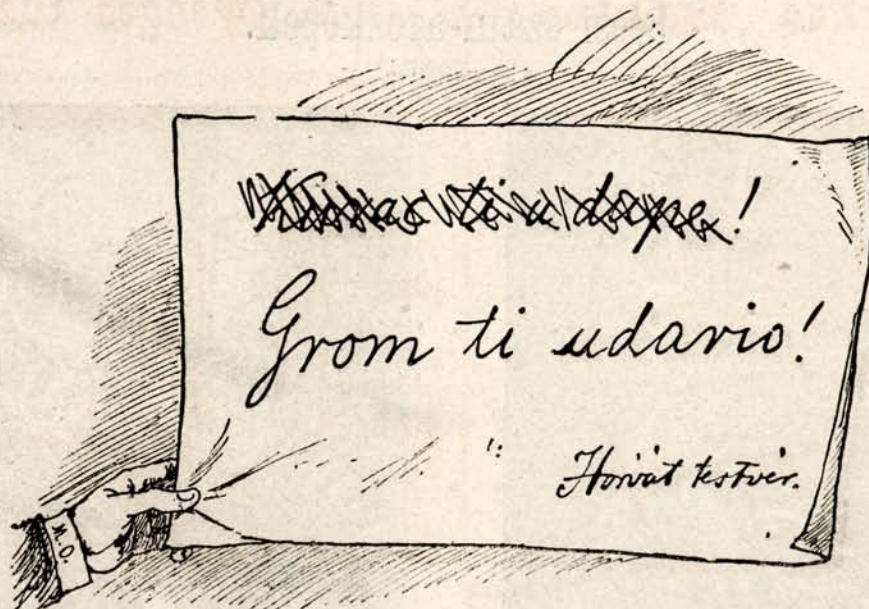


F—k M. No, azt a Csernátonit agyonlövöm most ezzel a bombával.



Cs—i. Nini, hiszen ez nem is bomba — hanem bonbon!

A mit a fehér lapra



irtak a mi horvát testvéreink.

Az athmosphära hatása.



Első deákpartí konferenzia a régi „Lloyd“ termelben.

Bécsi szám-arczképek.

— Á la „Kikeriki.“ —



Herr von Bibicz. Nachgeben dem Kerkapítáli?
Ka Spur!



Herr von Lukam. Dem ungrischen Volk a
Geld á nó? Und justament nit!

MOZAIK.

Csernátoni nov. 18.

Hogyha bevettétek, most csak türjétek ha-
tását;
Látjuk, jól operál fel- s lefelé egyiránt.

A balközép conferenciája, nov. 21.

„Éljen a hasznos tag Csernátoni!“ hangzik a
klubban;
Lám, hogy mégis hajt a háza kára haszont!

Nem is lehet másképp.

„Házuk van —“ szörnyü! „Jószáguk is —“ égbe-
kiáltó!
Lop, bankót hamisít — mind csupa kö-
nivaló.

Mindennek van oka-foka.

Rosznál is rosszabb az erélyes Lónyai soknak;
Tudnivaló: hogy rossz légynek a légypapiros.

Palaczky és a magyar nemzet.

A török és a tatár nem birta kiirtani e fajt,
Annyi veszély, ármány edzeni tudta csupán.
És te akarnád most tolladdal a sirba taszítani —
Németül is, csehül is „toll“ a te tollad, öreg.
BOROSTA.

Németországból.

Néhány nap előtt Arlon és Sterpenik között ismét
utazott egy tisztelendő atya 2-od osztályu gyóntató szék-
ben, s a vonatvezető azon perczen érte rajt, midőn
egy vele szemben ülő gouvernante ellen semmiféle
merényletet nem követett el. Miután ez eset a legkö-
zelebbi állomáson jegyzőkönyvbe igtattatott, a kurfr-
pater folytatá ártatlansági körutját.

Felhívás az Urnak nevében! Mindennap papsajt!

Nagy vizez-verseny akadály nélkül.

Miután az anyaszentegyház elmésség dolgában sajnosan megcsökkent, s élczhetetlensége már-már siralommá lett és a szentelt viczcztartó fogyatékán van: felszólítunk ezenel minden igaz keresztényt, feszítse keresztire humorát és pöngessen el nekünk a szent ügy védelmére egy pár élczecs két, mit mi fényesen fogunk díjazni a következő taksa szerint:

1) Egy szál élcz a polgári házasság ellen: 10 Lonkay-piczula és kisebb bűnök elengedése.

2) Egy csomó ötlet a csalhatatlanság mellett, soronként egy-egy halálos vétek bucsujával jár. Száz sorért fizetek azonfelül száz Antalfillért. Ha pedig nem telnék belőlem, utalványozok az Uristenre — fizesse meg ő!

3) Elmésségért a szabadelvűek ellen, kijár soronként a pokoli kinok alól való díj-talan fölmentés mellett, egy-egy napi purgatoriumnak biztosítása. Díj: 1 darab szentelt bárka és 5 jár.

4) Egy évi folytonos munkálkodásért a szabadoncok ellen: a szent atya áldása. Aki ezzel be nem éri, annak kosztot, kvártélyt is ad a tulajdonos. A ki pedig az én állapotomban mulatságost bir fölfedezni, azt kineveztem pontivicz maximusnak. Mert elmúlt a Si-, és kezdődik a H u-mor.

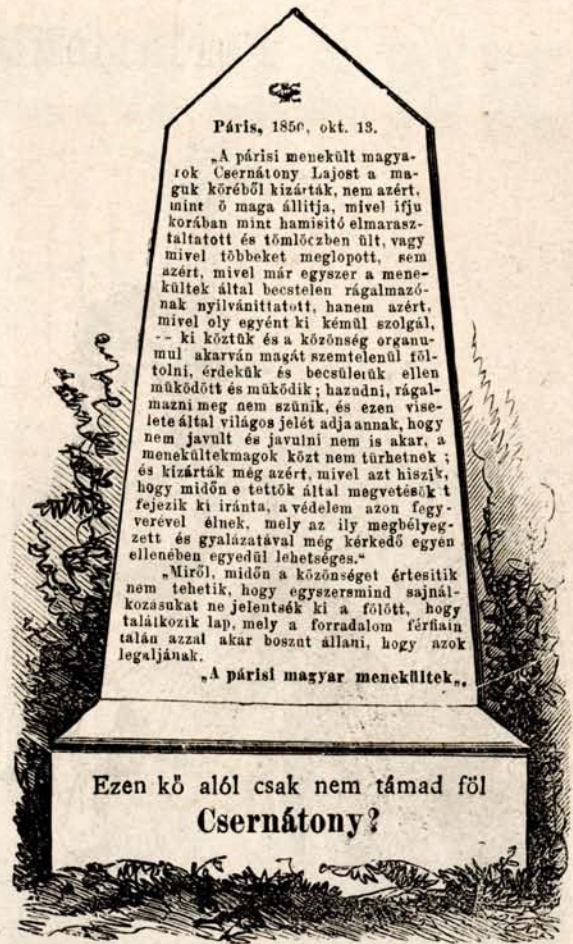
Rajta, katolikus szellem! Előre ti pá-, vissza ti toldypisták! Hadd kiálthassuk a szent Matyi dicsőségére: Vicztória! In nomine Patris, Tattris et Fatris!

Lonkai Szt. Antal.

A „szent Matyi“ szerkesztője.

Szibaj.

Szibajban halt meg Kálmán a vidám
S Vukovicsot a mosolytalant
Pihenni látjuk ott alant
S őt is szibaj mián.
A tanulság ebből jeles:
A szivnek két kamrája van!
Nem hódít-e hatalmasan
A két kamara-ellenes
Demokrata irány?



Isteni és emberi kegyelem.

— Drezáából. —

*És térdre hál a földi fejdelem
Isten előtt, teljes kegyet ki ad.
És aztán fölkel és kegyelmesen
Ad a foglyoknak — fél a m n e s t i á t!*

Spanyolországból.

Ó tetsége Carlos haramjavezér ma legkegyelmesebben személyesen méltóztatott egy utazókoszt megrohanni s miután a henülő vonakodott a pénzét ideadni, sajátkezüleg méltóztatott a daczos alattvalót agyon löni,

Bécsből.

*Az ide mindsürűbben beszármazó jézsuitá
kat igen udvariasan fogadják.*

Parlamentábilis állapot.



Asszony. Az istenért Gyuri! Hová mégy ily szörnyen fölfegyverkezve? Tán csak nem a Bakonyba?
Férj. Az országgyűlésbe, galambom! Az ember nem tudja, mi érheti ott!

Gyalázat!

Valaki azt írja nekünk, hogy Están bátyánknál adó-executió járván, a szobájában levő ingóságokat s ezek között őt magát is le akarták foglalni. Ez utóbbi „ingóság”-nál állítólag csak az hozta a hitvány bérenczeket zavarba, hogy a hivatalos pecsétet hová rakják.

E hírt közöljük — mutatványaul azon rossz élczeknek és ráfogásoknak, melyeknek Están bátyánk oly buzgó tisztelője — mint én — kitéve van. Az

egészből egy szó sem igaz. Están bátyánknál nem járt executió soha és ha járt volna is, bátyánkat ingóság-
 nak csak az nézheti, aki nem ismeri a fekvőség ingut-
 lansági természetét.

Borsszem János.

Csernátóni: Hideg van, fázom; megyek haza befűteni
 — „Kinek?”

*

Ő sütkérezik mások becsületén és mások piru-
 nak bele.